

וְצִרִיף אָדָם לְשִׁמְחַת בְּשִׁמְחָה
וְלֵאכֹל סְעוּדַת הַגְּבִירָה.

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, בְּסְעוּדַת הַשְּׁנִיָּה
כְּתוּב אִז תִּתְעַנֵּג עַל ה'. עַל ה'
וְדָאֵי. שְׁאוּתָהּ שְׁעָה נִגְלָה הַעֲתִיק
הַקְדוּשׁ, וְכָל הַעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה,
וְהַשְּׁלֵמוֹת וְהַחֲדוּהָ שֶׁל הַעֲתִיק
אָנוּ עוֹשִׂים, זוֹהֵי סְעוּדַתוֹ וְדָאֵי.

בְּסְעוּדַת הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבָּת
כְּתוּב וְהָאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב
אֲבִיךָ. זוֹהֵי הַסְּעוּדָה שֶׁל זְעִיר
אֲנִפִּין שֶׁהוּא בְּשְׁלֵמוֹת. וְכָל שֶׁשֶׁת
הַיָּמִים מֵאוֹתָהּ שְׁלֵמוֹת
מִתְפָּרְכִים. וְצִרִיף אָדָם לְשִׁמְחַת
בְּסְעוּדַתוֹ וְלִהְשֵׁלִים הַסְּעוּדוֹת
הַלְלוּ, שֶׁחֵן סְעוּדוֹת הָאָמוּנָה
הַשְּׁלֵמָה שֶׁל זְרַע קְדוּשׁ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאָמוּנָה הַעֲלִיוֹנָה הִיא
שְׁלֵהֶם וְלֹא שֶׁל עַמִּים עוֹבְדֵי
עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וּמִשׁוּם
כֶּף אָמַר, (שְׁמוֹת לא) בִּינִי וּבִין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

בֹּא וְרֵא, בְּסְעוּדוֹת הַלְלוּ נוֹדְעִים
יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְשֶׁהֵם
מֵהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וְשֶׁהֵם בְּנֵי הָאָמוּנָה,
וּמִי שֶׁפּוֹגֵם סְעוּדָה אַחַת מֵהֶם,
מֵרָאה פָּגַם לְמַעַלָּה, וּמֵרָאה אֵת
עַצְמוֹ שְׂאִינוּ מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיוֹן,
שְׂאִינוּ מִבְּנֵי הֵיכַל הַמֶּלֶךְ, וְשְׂאִינוּ
מִזְרַע קְדוּשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְנוֹתְנִים
עֲלֵיו חֶמֶר שֶׁל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים -
דִּין הַגִּיהֶנֶם וְכו'.

וְבֹא רֵא, בְּכָל שָׂאֵר הַזְּמַנִּים
וְהַחֲגִים צִרִיף אָדָם לְשִׁמְחַת וְלְשִׁמְחַת
אֵת הַעֲנִיִּים, וְאִם הוּא שִׁמְחַת לְבָדוֹ
וְלֹא נוֹתֵן לְעֲנִיִּים - עֲנֹשׁוּ רַב,
שְׁהִרִי לְבָדוֹ שִׁמְחָה, וְלֹא נוֹתֵן
שִׁמְחָה לְאַחֵר. עֲלֵיו כְּתוּב (מִלְאכֵי
א) וְזוֹרִיתִי פָּרֵשׁ עַל פְּנֵיכֶם פָּרֵשׁ
חֲגִיכֶם. וְאִם הוּא שִׁמְחַת בְּשַׁבָּת,
אֵף עַל גֵּב שְׁלֹא נוֹתֵן לְאַחֵר - לֹא
נוֹתְנִים עֲלֵיו עֲנֹשׁ כְּבִשְׂאֵר הַזְּמַנִּים
וְהַחֲגִים, שְׁפָתוֹב פָּרֵשׁ חֲגִיכֶם.
אָמַר פָּרֵשׁ חֲגִיכֶם, וְלֹא פָּרֵשׁ

בְּחֲדוּוֹתָא, וְלִמִּיכַל סְעוּדַתָּא דְּמִטְרוֹנִיתָא.

בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, בְּסְעוּדַתָּא תְּנִינָא, כְּתִיב (ישעיה
נח) אִז תִּתְעַנֵּג עַל יִי. עַל יִי וְדָאֵי.

דְּהִיא שְׁעָתָא אֲתַגְלִיא עֲתִיקָא קְדִישָׁא, וְכִלְהוּ
עֲלִמִין בְּחֲדוּוֹתָא, וְשְׁלִימוּ וְחֲדוּוֹתָא דְּעֲתִיקָא
עַבְדִּינָן, וְסְעוּדַתָּא דִּילִיהּ הוּא וְדָאֵי.

בְּסְעוּדַתָּא תְּלִיתָאָה דְּשַׁבְּתָא, כְּתִיב וְהָאֲכַלְתִּיךָ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אֲבִיךָ. דָּא הִיא

סְעוּדַתָּא דְּזְעִיר אֲפִין, דְּהוּי בְּשְׁלִימוֹתָא.

וְכִלְהוּ שִׁיתָא יוֹמִין, מֵהֵהוּא שְׁלִימוּ מִתְפָּרְכֵן.

וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְמַחְדֵי בְּסְעוּדַתִּיהּ, וְלֹא שְׁלֵמָא

אֲלִין סְעוּדַתִּי, דְּאִינוּן סְעוּדַתִּי מֵהֵימְנוּתָא

שְׁלִימָתָא, דְּזֹרְעָא קְדִישָׁא דִּישְׂרָאֵל, הִי

מֵהֵימְנוּתָא עֲלָאָה, דְּהֵא דִּילְהוּן הִיא, וְלֹא

דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וּבְגִינֵי

כֶּף אָמַר, (שְׁמוֹת לא) בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

תָּא חֲזִי, בְּסְעוּדַתִּי אֲלִין, אֲשֶׁתְּמוֹדְעוּן יִשְׂרָאֵל,

דְּאִינוּן בְּנֵי מַלְפָּא. דְּאִינוּן מֵהֵיכַלָּא

דְּמַלְפָּא, דְּאִינוּן בְּנֵי מֵהֵימְנוּתָא, וּמֵאֵן דְּפָגִים

חַד סְעוּדַתָּא מִנֵּיהוּ, אַחֲזִי פְּגִימוֹתָא לְעִילָא,

וְאַחֲזִי גְרַמִּיהּ דְּלָאוּ מִבְּנֵי מַלְפָּא עֲלָאָה הוּא,

דְּלָאוּ מִבְּנֵי הֵיכַלָּא דְּמַלְפָּא הוּא דְּלָאוּ מִזְרַעָא

קְדִישָׁא דִּישְׂרָאֵל הוּא. וְיַהֲבִין עֲלִיהּ חוּמְרָא

דְּתַלַּת מַלִּין, דִּינָא דְּגִיהֶנֶם וְגו'.

וְתָא חֲזִי, בְּכִלְהוּ שָׂאֵר זְמַנִּין וְחֲגִין, בְּעֵי בַר

נֶשׁ לְחַדִּי, וְלְמַחְדֵי לְמַסְפְּנֵי. וְאִי הוּא חַדִּי

בְּלַחֲדוּדֵי, וְלֹא יְהִיב לְמַסְפְּנֵי, עוֹנֵשִׂיהּ סְגִי,

דְּהֵא בְּלַחֲדוּדֵי חַדִּי, וְלֹא יְהִיב חַדוּ לְאַחֲרָא.

עֲלִיהּ כְּתִיב, (מִלְאכֵי ב) וְזוֹרִיתִי פָּרֵשׁ עַל פְּנֵיכֶם

פָּרֵשׁ חֲגִיכֶם. וְאִי אִיהוּ בְּשַׁבְּתָא חַדִּי, אֵף עַל

גֵּב דְּלֹא יְהִיב לְאַחֲרָא, לֹא יַהֲבִין עֲלִיהּ עוֹנֵשָׁא,

כְּשָׂאֵר זְמַנִּין וְחֲגִין, דְּכְתִיב פָּרֵשׁ חֲגִיכֶם. פָּרֵשׁ

חֲגִיכֶם קָאָמַר, וְלֹא פָּרֵשׁ שַׁבְּתָכֶם. וְכְתִיב (ישעיה

שפתכם. וכתוב (ישעיה א) חֲדָשִׁיכֶם ומועדיכם שנאה נפשי. ואלו שבת לא אמר.

ומשום כך פתוב ביני ובין בני ישראל. ומשום שכל האמונה נמצאת בשבת, נותנים לאדם נשמה אחרת, נשמה עליונה, נשמה שכל השלמות בה, כדגמת העולם הבא. ומשום כך נקראת שבת. מה זה שבת? שם של הקדוש ברוך הוא, שם שהוא שלם מכל צדדיו.

אמר רבי יוסי, ודאי כך הוא. אוי לאדם שלא משלים את שמחה המלך הקדוש. ומהי שמחתו? אלו שלש הסעודות של האמונה, סעודות שאברהם יצחק ויעקב כלולים בהם, וכלם שמחה על שמחה, אמונה שלמה מכל צדדיו.

שנינו, ביום הזה מתעטרים האבות, וכל הבנים יונקים, מה שאין כן בכל שאר החגים והזמנים. ביום הזה רשעי הגיהנם נחים. ביום הזה כל הדינים נכפים ולא מתעוררים בעולם. ביום הזה התורה מתעטרת בעטרת שלמות. ביום הזה שמחה ותפנוק נשמעים במאנים וחמשים עולמות.

בא וראה, בכל ששת ימי השבת, כשמגיעה שעת תפלת המנחה, הדין הקשה שולט וכל הדינים מתעוררים, אבל ביום השבת, כשמגיע זמן תפלת המנחה, נמצא רצון הרצונות, והעתיק הקדוש מגלה רצונו, וכל הדינים נכפים, ונמצא רצון ושמחה בכל. וברצון הזה הסתלק משה, הנביא הנאמן הקדוש מן העולם, כדי להודיע שלא בדין הסתלק, ואותה שעה ברצון של העתיק

חֲדָשִׁיכֶם ומועדיכם שנאה נפשי. ואלו שבת לא קאמר.

ובגינו כך פתיב, ביני ובין בני ישראל. ומשום דכל מהימנותא אשתכח בשבתא, יהבין ליה לבר נש נשמטא אחרא, נשמטא עלאה, נשמטא דכל שלימו בה, כדוגמא דעלמא דאתי. ובגינו כך אקרי שבת. מהו שבת. שמא דקודשא בריך הוא. שמא דאיהו שלים מכל סטרוי.

אמר רבי יוסי, ודאי כך הוא. ווי ליה לבר נש, דלא אשלים חדוותא דמלכא קדישא. ומאן חדוותא דיליה. אלין תלת סעודתי מהימנותא. סעודתי דאברהם יצחק ויעקב פלילין בהו. וכלהו חדו על חדו מהימנותא שלימותא, מכל סטרוי.

תאנא, בהדין יומא מתעטרין אבהן, וכל בנין ינקין, מה דלאו הכי בכל שאר חגין וזמנין. בהדין יומא, חייביא דגיהנם נייחין. בהדין יומא, כל דינין אתפפין, ולא מתערין בעלמא. בהדין יומא אורייתא מתעטרא בעטרין שלימין. בהדין יומא, חדוותא ותפנוקא אשתמע, במאתן וחמשין עלמין.

תא חזי, בכל שיתא יומי דשבתא, פד מטא שעטא דצלותא דמנחה, דינא תקיפא שלטא, וכל דינין מתערין. אבל ביומא דשבתא, פד מטא עדן דצלותא דמנחה, רעוא דרעוין אשתכח, ועתיקא קדישא גליא רצון דיליה, וכל דינין מתפפין, ומשתכח רעותא וחדו בכלא.

ובהאי רצון, אסתלק משה, נביאה מהימנא קדישא מעלמא. בגין למנדע, דלא בדינא אסתלק, וההיא שעטא (ד' ט"ו ע"א) ברצון דעתיקא קדישא נפק נשמתייה, ואתטמר ביה.

בגין כך, (דברים לד) ולא ידע